I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETAS

576-OJI EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO PLENARINĖ SESIJA, 2023 2 22–2023 2 23

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto rezoliucija „Ukraina. Vieneri metai po Rusijos invazijos – Europos pilietinės visuomenės perspektyva“

(2023/C 146/01)

Pranešėjai: **Stefano MALLIA**
Oliver RÖPKE
Segamus BOLAND

Teisinis pagrindas	Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnis 4 dalis
Priimta plenarinėje sesijoje	2023 2 23
Plenarinė sesija Nr.	576
Balsavimo rezultatai	
(už / prieš / susilaikė)	160 / 1 / 4

EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETAS (EESRK):

Dėl Ukrainos stojimo į ES

1. nurodo, kad ukrainiečiai ir toliau aukoja savo gyvybes gindami demokratiją; reikia apčiuopiamai ir prasmingai pripažinti šalies pasiryžimą tapti ES valstybe nare;

2. pabrėžia, kad plėtra yra abiem pusėms naudingas procesas, nes ji prisideda prie ES stabilumo, stiprina jos geopolitinę padėtį, skatina taiką, puoselėja jos vertybes, užtikrina jos tautų gerovę [1] ir yra naudinga visiems kuriant didesnę bendrąją rinką; be to, plėtros procesas taip pat padės Ukrainai stiprinti demokratiją, teisinę valstybę ir žmogaus teises;

3. pabrėžia, kad Ukrainos stojimo procese būtina ES vienybė, ir siūlo sekti kitų Rytų Europos šalių, kurios įstojo į ES 2004–2013 m., pavyzdžiu; ragina sukurti eurointegracijos darbo grupes prie atitinkamų ministerijų; šiose grupėse pareigūnai būtų mokomi derinimo su ES standartais, normomis, procedūromis ir apskritai ES *acquis* klausimais;

[1] Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnis.

4. nurodo, kad nors reikia laikytis stojimo į ES proceso taisyklių, akivaizdu, kad Ukrainos (kaip ir visų Vakarų Balkanų ir Rytų partnerystės šalių kandidačių) stojimo procesas turi būti kuo praktiškenis ir grindžiamas atitinkamų reformų įgyvendinimu demokratijos, teisinės valstybės, žmogaus teisių, pagrindinių laisvių, rinkos ekonomikos ir ES *acquis* įgyvendinimo srityse;

Dėl specialaus tarptautinio tribunolo dėl agresijos nusikaltimų prieš Ukrainą ir sankcijų Rusijos Federacijai

5. visiškai pritaria Europos Parlamento rezoliucijai, kurioje raginama įsteigti specialų tarptautinį tribunolą dėl agresijos nusikaltimų prieš Ukrainą ([2]). Toks tribunolas turėtų būti įsteigtas glaudžiai bendradarbiaujant su Tarptautiniu baudžiamuoju teismu ir JT. Komitetas taip pat ragina ES imtis vadovaujamo vaidmens teikiant tarptautinę pagalbą tiriant karo nusikaltimus, nusikaltimus žmoniškumui ir genocidą;

6. pritaria Europos Parlamento rezoliucijai *dėl Rusijos Federacijos pripažinimo terorizmą remiančia valstybe* ([3]) ir itin palankiai vertina nuostatą, kuria ES ir jos valstybės narės raginamos parengti ES teisinę sistemą dėl valstybių pripažinimo terorizmo rėmėjomis ir naudojančiomis terorizmo priemones. Tokios ES teisinės sistemos įgyvendinimas turėtų lemti reikšmingų ribojamųjų ekonominių, politinių, socialinių ir kultūrinių priemonių taikymą tokioms šalims;

7. pritaria pasiūlymui „Vagnerio grupę“ įtraukti į ES teroristų sąrašą;

Dėl Ukrainos išsekimo prevencijos

8. pabrėžia, kad jei Ukraina pralaimėtų karą prieš Rusiją, tai būtų katastrofa pasaulio demokratijai. ES turi padaryti viską, ką gali, kad užkirstų kelią Ukrainos išsekimui. ES, kaip pati taikos projektas, turi moralinę pareigą remti Ukrainą tiek ilgai, kiek reikės ir imantis tokių priemonių, kokių reikės, be kita ko, teikdama humanitarinę pagalbą ir infrastruktūros priemones;

Dėl Ukrainos atstatymo ir atsigavimo

9. atkreipia dėmesį į tai, kad ES jau dabar turi rengti planus ir priemones, kurių reikia Ukrainai atstatyti. Tarpžinybinė paramos Ukrainai teikėjų koordinavimo platforma yra aiškus ženklas, kad tarptautinė bendruomenė palaiko ir toliau rems Ukrainą, tačiau ji turi ne tik sutelkti dėmesį į trumpalaikę pagalbą, bet ir ne mažiau akcentuoti ilgalaikį Ukrainos atstatymą;

10. pabrėžia, kad Ukrainos visuomenės ir teritorijos atkūrimo ir atsigavimo planai turėtų apimti sąžiningas darbo sąlygas, darbo teisės vykdymo užtikrinimą, deramo darbo skatinimą ir teisę į saugią ir sveiką darbo aplinką, taip pat mokymo galimybes visiems;

11. pabrėžia, kad Ukrainos atstatymas bus didžiulė užduotis ir kad visas būtinas nuostatas reikia parengti jau dabar, kad pasibaigus karui ukrainiečiai galėtų kuo greičiau grįžti į normalų gyvenimą ir galėtų kurti konkurencingą ekonomiką, kuri apimtų žaliąją, skaitmeninę ir teisingą pertvarką ir kurtų gerovę visiems ukrainiečiams. Be to, šie procesai turėtų apimti paramą darbo vietų, kurias Ukraina prarado dėl Rusijos invazijos, kūrimui;

12. ragina socialinius partnerius ir organizuotos pilietinės visuomenės organizacijas dalyvauti rengiant, įgyvendinant ir stebint atstatymo ir atkūrimo planus. Toks dalyvavimas užtikrins skaidrumą ir sąžiningumą bei išteklių panaudojimą ten, kur jų labiausiai reikia;

13. primena, kad pagalba Ukrainos įmonėms, atsižvelgiant į visą jų įvairovę, kad jos išgyventų karo metu, ir pagalba joms kurti klestinčios ekonomikos pagrindą atstatymo laikotarpiu, yra abipusis ES ir Ukrainos interesas. Be to, kad Ukraina prisijungė prie Bendrosios rinkos programos, reikia toliau Ukrainai užtikrinti prieigą prie kitų svarbių ES programų. Įmonėms reikia nuolatinių ir geresnių paramos priemonių, susijusių su dalijimusi žiniomis, logistika ir prieiga prie tiesioginio ir netiesioginio finansavimo;

([2]) 2023 m. sausio 19 d. Europos Parlamento rezoliucija *dėl tribunolo dėl agresijos nusikaltimo prieš Ukrainą steigimo* (2022/3017(RSP)).
([3]) 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento rezoliucija *dėl Rusijos Federacijos pripažinimo terorizmą remiančia valstybe* (2022/2896 (RSP)).

14. ragina atkurti socialinį dialogą Ukrainoje esant karinei padėčiai, nepaisant galimų sunkumų. Socialinis dialogas yra Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijų bei ES ir Ukrainos asociacijos susitarimo pagrindas ir jis taps viena iš pagrindinių Vyriausybės, darbdavių ir darbuotojų konsultacijų dėl šalies ekonominio ir socialinio atkūrimo klausimų priemonių;

15. palankiai vertina teigiamus trišalius susitarimus dėl darbo teisės reformų Ukrainoje ir numatomą teisės aktų nuostatų dėl kolektyvinių sutarčių tobulinimą ir pabrėžia, kad į tarptautinių darbo standartų ir socialinių bei darbo garantijų įgyvendinimo procesą reikia įtraukti Ukrainos, TDO ir ES ekspertus;

Dėl paramos pilietinei visuomenei ir žmonių tarpusavio ryšių

16. palankiai vertina ES ir Ukrainos pilietinės visuomenės organizacijų parodytą solidarumą, nes jos teikė pirmąją pagalbą ir siūlė paramą nuo karo bėgantiems žmonėms;

17. pabrėžia, kad svarbu sukurti ES mechanizmą, skirtą įgalėti Ukrainos pilietinę visuomenę, teikiant finansavimą ir sudarant palankesnes sąlygas jai dalyvauti ES pilietinės visuomenės tinkluose. Ypatingo dėmesio reikėtų skirti finansinės ir administracinės paramos teikimui ir koordinavimui ES ir Ukrainos pilietinės visuomenės platformai pagal ES ir Ukrainos asociacijos susitarimą ir kitoms Ukrainos pilietinės visuomenės organizacijoms, įskaitant Briuselyje veikiančius skėtinius tinklus ir Ukrainos diasporos organizacijas;

18. ragina 2024 m. padidinti Ukrainai skirtos programos „Erasmus+“ biudžetą, kad šia programa galėtų pasinaudoti dar 1 000 paramos gavėjų iš Ukrainos, taip kuriant ir stiprinant ES ir Ukrainos pilietinės visuomenės ryšius; Tokios stažuočių ir mainų galimybės EESRK ir kitose ES institucijose padidintų Ukrainos jaunimo informuotumą apie socialinę ir ekonominę integracijos į ES naudą.

Briuselis, 2023 m. vasario 23 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pirmininkė
Christa SCHWENG